

GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn

DR Byen

Emil Holms Kanal 20

DK - 0999 København C

T +45 3520 3040

www.dr.dk

16. december 2019

Kære

Du har den 10. december 2019 klaget over en artikel på dr.dk. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Generaldirektør

Kopi: Journalen

Etikchef Anja Lundberg Andersen

Redaktionschef Mads Vesterby Damm, DR-NAD

Chefkonsulent Marianne Juul, DR-NAD

Direktør Sandy French, DR-NAD

Gennemgang af sagen

(herefter 'Klager') skriver den 10. december 2019 til lytternes og seernes redaktør (LSR) og anker et svar, som Klager har fået fra DR Nyheder vedrørende klage over artiklen på dr.dk med overskriften: "34-årige Ditte Marie: Jeg har ødelagt min krop så meget, at der ikke er nogen fremtid for mig."

Klagers kritik går på billedvalget til artiklen. Klager skriver den 9. december 2019 til DR: *"Det er dybt uetisk at bruge billeder af en spiseforstyrret kvinde hvor hun udstilles som en undertøjsmodel i flere billeder. Det er med til at gøre rigtigt mange mennesker syge og det er derfor rimeligt alment accepteret at man ikke bruger den slags billeder i sådanne artikler."*

Artiklens forfatter svarer Klager (medarbejdere besvarer ikke klager over overtrædelser af DR's etiske retningslinjer, så følgende svar er på vegne af redaktionschef Mads Vesterby Damm):

"Jeg er helt enig med dig, hvis billederne havde haft til hensigt at være udstillende. Scenen bruges i tv-programmet til at danne udgangspunkt for en snak mellem Ditte Marie Birch og Anders Agger om Ditte Maries egen selvopfattelse. At hun godt selv kan se, at hendes arme og ben er tynde, men at hun føler, at hendes mave er tyk. Ganske som der står i billedteksten. Vi har desuden en boks med link til LMS i forbindelse med billedet. Jeg håber, det kan være med til at kaste lys over vores overvejelser."

Klager replicerer samme dag:

"Det lyder som en fin scene at have med i et program, men når det bruges som blikfang for din artikel får man jo ikke den kontekst med før man er nået helt ned i bunden af artiklen. Selv der hvor billedteksten endelig kommer helt til sidst i artiklen synes jeg stadig det er dybt uforsvarligt og uetisk, for det udtrykkes fint af teksten alene hvordan hun har det."

Billedet udstiller hende æstetisk ligemeget hvad du skriver i billedteksten. Det er unødvendigt at bringe billedet. Du bruger hendes krop til at få klik når det er blikfanget, det kan du da ikke komme uden om."

Herefter anker Klager sagen til LSR med følgende begrundelse:

"Jeg vil gerne klage over et billede brugt på DR's hjemmeside til en artikel om spiseforstyrrelser. Jeg mener det er uetisk at vise spiseforstyrrelser som en æstetisk og tiltrækkende ting, da det er med til at gøre piger og kvinder syge af det. Vedhæftet er et screenshot af omtalte artikel. Brug dog et andet billede og tag sygdommen alvorligt."

Jeg har i forbindelse med accept af anken forespurgt Klager om, hvor han i sagen ser det æstetiske og tiltrækkende, som han omtaler.

Klager svarer den 10. december 2019:

"Billedet har en æstetisk karakter fordi hun står i undertøj og poserer. Sådan viser man ikke normalt personer man interviewer. Heller ikke selvom det handler om deres krop. Man ville ikke vise en selvskadende person i undertøj, en overvægtig i undertøj, selv undertøjsmodeller bringer i normalt portrætteret påklædt.

I DR's etiske retningslinjer står der: Som hovedregel gælder, at voldsomme billeder i nyheder og i faktaproduktioner, som fx reportager og dokumentarer, skal:

- tjene et redaktionelt formål,
- afdække forhold af væsentlig offentlig interesse og
- bidrage væsentligt til den historie, der formidles.

Et billede af en anoreksiramt kvinde der poserer i undertøj, som endda bruges som øverste billede uden forklaring, opfylder ikke pkt 2 og 3."

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Artiklen relaterer sig til programmet 'Indefra med Anders Agger – anoreksi', som blev sendt på DR1 samme dag, som artiklen blev bragt på dr.dk. Artiklen bygger på udsendelsen.

I programmet følger DR's reporter Ditte Marie Birch, som har lidt af anoreksi i 22 år, fra hun var 11 år. Nu er hendes krop så medtaget af følgeskader af sygdommen, at hun må i dialyse. Åbningsscenen i programmet er det billede, som er brugt som illustration til artiklen. Her står Ditte Marie Birch i undertøj foran et spejl og den stærkt afmagrede kvinde kommenterer sit eget spejlbillede og giver udtryk for, at hun selv synes, at hun ser overvægtig ud. *"Der synes jeg, at min mave buler, og at jeg ser fed ud"*, siger Ditte Marie Birch.

Klager henviser til, at billedet overtræder DR's etiske retningslinjer kapitel 2 om brug af stærke og kontroversielle billeder og emner.

Udgangspunktet er, at DR skal tage særligt hensyn til ofre, vidner og pårørende ved ulykker, forbrydelser og lignende.

Her er der tale om en skildring, som er aftalt med den unge, anoreksiramte kvinde og hendes mand. Der er ikke tale om filming af udenforstående, som tilfældigt optræder som vidner eller pårørende for eksempel ved en ulykke. Kvinden har givet sin accept til at stå frem i undertøj foran et spejl, og billedet, der illustrerer artiklen, er det samme, som den situation, der er filmet og indgår i tv-programmet.

Om selve det billede skildrer: Kvinden optræder i undertøj foran sit spejl derhjemme. Situationen illustrerer, at kvinden jævnligt holder øje med sit udseende og dermed sin vægt, hvilket er et helt centralt element i sygdommen, anoreksi.

Det er ikke et tilfældigt valgt billede af kvinden i undertøj som 'blikfang', som Klager udtrykker det. Derimod er det et væsentlig billede, der dokumenterer det ekstreme fokus, som den syge kvinde har på sin krop og sin selvoplevede 'fedme'. Seerne kan forsikre sig om, at kvinden ikke på nogen måde efter normale standarder opleves som overvægtig, men derimod det modsatte. Scenen fra programmet og dermed billedet er med til at illustrere kernen i sygdommen: Et vrangbillede af den syges eget udseende og vægt. Dermed tjener billedet et redaktionelt formål, som er den første betingelse for at bruge et kontroversielt billede.

For det andet skal billedet afdække forhold af væsentlig interesse. Billedet er centralt for den syge kvindes egen opfattelse af sin vægt og sit udseende, og det illustreres meget tydeligt ved at vise kvinden iført undertøj. Programmet og den afledte artikel beskæftiger sig med et væsentligt anliggende og en problemstilling, som er central for navnlig mange unge kvinder. Så også det formål er opfyldt.

Som det fremgår af ovenstående bidrager billedet væsentligt til den historie, der formidles.

Dermed er alle tre betingelser opfyldt, og der foreligger ingen overtrædelse af DR's etiske retningslinjer ved brug af billedet.

Konklusion og sammenfatning

En læser har klaget over DR's artikel om en anoreksiramte kvinde, som blev bragt på dr.dk den 9. december 2019. Artiklen bygger på programmet 'Indefra med Anders Agger – anoreksi', som blev bragt den 9. december 2019 på DR1. Klager mener, at det var en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer om brug af stærke og kontroversielle billeder ved at vise den sygdomsramte kvinde i undertøj. Klager så brugen af billedet

som udnyttelse og 'blikfang' for en artikel, hvor kvinden i undertøjet 'poserer.' Klager får ikke medhold.

Kvinden havde indvilget i at lade sig fotografere i undertøj foran sit spejl. Scenen – og dermed billedet som illustrerer artiklen – viser det centrale i sygdomsforløbet: At den anoreksiramte kvinde har et forvrænget billede af sin egen krop og vægt i forhold.

Dermed tjener billedet et redaktionelt formål: At dokumentere de faktiske forhold for en anoreksiramt kvinde.

Billedet og artiklen drejer sig om et væsentligt samfundsemne, anoreksi, og skildrer de følgerskader, som kommer på kroppen efter mange år med lidelsen. Der er tale om et anliggende af væsentlig offentlig interesse.

Billedet var åbningsbilledet i programmet og er centralt for illustration af den historie, der formidles.

Det var centralt for at vise sygdommen og kvindens krop samt kvindens opfattelse af egen krop, at hun blev filmet i hjemmet foran sit spejl i undertøj, og dermed var det ikke en gimmick revet ud af en sammenhæng.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 13. december 2019